

LIETUVIAI AMERIKOJE

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

OPEROS ART. BIRUTĖS RAMOSKAITĖS KONCERTAS 3 D. KOVO BUSHNELL MEMORIAL GARSIOJ AUDITORIJOJ.

Vietos lietuvių, darbininkų šeimos dukrelė, Birutė Ramoškaitė, operetiška dainininkė turės debiutą Bushnell Memorial garsioj auditorijoje 3d. kovo, 3 val. Musų menininkė dainuos saviškiams — lietuviams ir amerikonomams.

Ramoškaitės koncertu susidomėjo vietos visuomenė, ypač amerikoniai, nes ji pirmą kartą musų sostinės plačiai publikai pasirodys su savo talanetais. Šis koncertas bus nepaprastas, didelė naujienybė visiems meno mėgėjams. Mūsų jauna ir populiari artistė atkreipė dėmesį vietos visuomenės savo genialškumu Amerikos spaudoje pažymėtu. P-lė Ramoškaitė seka pėdomis Onutės Katkauskaitės meno karjeroj.

Mūsų jauna menininkė jau turi užsipelniusi nemažai garbės Amerikos operetiškoj scenoj kaip finalistė 1945m. Metropolitan operos. Gimė ir užaugo Hartforde, pradžios ir aukštesnę mokyklą baigė musų sostinėje, vėliau lavinosi specialiosiose meno mokyklose ir pasiekė garsiąją meno mokyklą Juilliard, kur jį baigė meno mokyklą New Yorke. Ji buvo išskirtai ir parinkta garsioj menininko Albert Stoessel, jį pasirodė operoje po jo vadovyse.

Birutės vokališki mokytojai buvo šie: Florence Page Kimball, Sergius Kagen, Queena Mario ir Cesare Sodero. Ji su keliaujančiais koncertiniais ir operetiškais menininkės aplankė daugelį Amerikos ir Kanados miestų, taipgi, su simfonija ir naujają opera Broadway grupę dainavo daugely miestų ir New Yorke; ji dainavo ir lošė operetui "Chocolate Soldier" Nadinos rolyje. Herald-Tribune dienraščio kritikas šitaip apie ją rašo: Jos balsas turtingas, švelnus, kupinas malonumo, galingas. New York Sun sako: jos balso tonas

ir jėga, kad ir labai švelni, bet jaučiama ir žavėjanti.

Kanados laikraščiai, Montreal Daily Star sako: "Dainininkė nepaprasto talento turinti nepaprastą balsą; laikraštis Le Soleil Quebec komentuoja sekančiai: "Ovacijos sutikta ir palydėta ža vėjanti dainininkė. O Montreal Daily Herald sekančiai sako: "Ji girdėta labai didelės klausytojų minios ir sutikta su ovacijoms, paliko malonius įspūdžius visiems". Ottawa Journal sako: "Jos balsas stiprus ir iaškus, jos išraiška pažymėtina maloni, jos talentas ir personalo savybės padaro ją scenos artiste pirmos rusies.

Vidurvakarių valstijų ir vakarinių spaudos komentariai labai geri. Štai Kansas City Star sako: "Aplodismentai kurie sveiki kino Birute Ramoškaitė buvo pakartotini. Newarko dienraštis, Evening News šitaip komentuoja: "Excellent in both her singing and acting! Taip kalba kitų didmiesčių spaudos organai apie mūsų jauną dainininkę BIRUTĘ RAMOSKAITĘ.

Hartfordo publika (lietuviška ir amerikoniška) turės progą pasigerėti Birutės dainavimu 3 d. kovo Bushnell Memorial auditorijoje. Jos koncerto rengėjų garbės komitete randasi žymūs amerikoniai ir lietuviai visuomenės veikėjai ir meno mėgėjai. Miesto burmistras Cornelius Moylan su žmona, buvęs miesto burmistras William Mortensen su žmona, L. A. Pil. Klubu pirm. J. Pilky su žmona, Frank Haiko su žmona, Petras Laneckis su žmona, J. Giraitis su žmona ir kiti.

Laukiame vietos amerikų spaudos komentarų apie mūsų garbingos menininkės talentus. Šiuo koncertu susidomėję vietos ir apilinkę lietuviai ir amerikoniai bei kitų tautų meno mėgėjai. Patartina visiems įsigyti tiketus iš kalno ir tuo būdu pasirinkti geresnes vietas milžiniškoj Bushnell Memorial auditorijoje. Tikėtus galima gauti Liet. Klube ir Bushnell Memorial auditorijoje.

"AL" Rep. X.

WATERBURY, CONN.

PAKALBĖKIM ATVIRAI!!! KAS ARDO VIENINGUMĄ?

Amerikos Lietuvių Taryba paskelbė, buk tautininkai atmetę AL. Kongreso pasiūlymą. Kaip žinoma AL. Kongresas Chicagoje priėmė rezoliuciją, kad ALM. LVS. TC., ir Am. Friends of Lithuania būtų priimti į ALT. kaip ketvirtą srovę. Paviršutiniai žiūrint tokis kongreso pasiūlymas nebutų blogas. Bet pagrindiniai, virš minėtos organizacijos niekuomet neturi teisės ir negali įeiti į ALT. ir atstovauti ketvirtą srovę. Kadangi jos neatstovauja bent kokias sroves, bet kaip tik grynai lietuvius ir kitus Lietuvos draugus, Amerikos Piliiečius ir jos visuomet kalba ne visų lietuvių vardu, (kaip kad tarybininkai), o tik grynai Lietuvių Amerikos piliiečių vardu. Bet ir tai, neatšizvelgiant į čia minėtas kliūtis, turint gerus norus iš abiejų pusių, vieninga veikla galima lengvai atsiekti. Suprantama delegatai suvažiavę Chicagos kongrese, tą rezoliuciją užgryrė su gerais norais reikalaudami visų lietuvių vieningos veiklos. Pagaliau ir nekurie šmeižikai irgi nudavė, buk jie ir pageidauja vienybės. Gana aišku, kad jie tai darė kitiems akis apmonyti. Gi tas jiems pasisekė, nes kitaip gal ir pats kongresas būtų suiręs. Prie progos pažiūrėkime nekurį veidmainių išsireikimą kongrese. Pav. ALT. raštininkas dr. Grigaitis, išrėžė ugninę prakalbą, ašarodamas buk ir jis pageidauja vienybės. Tik porai dienų prabėgus

kongresui pasibaigus, Grigaitis pradėjo atakuoti Willis-Kelly rezoliucijas, įrodinėdamas buk tie žmonės, kurie tas rezoliucijas pagamino, neturi jokio supratimo; buk rezoliucijos neturi jokios reikšmės, ir kad jos taip žalingai sustatytos, kad net ir Stalinas ant jų paskrašytų, su visom keturiom. Ar tai protinam žmogui pritinka taip plepėti spaudoje? Ar taip elgdamiesi mes sukursime vieningą bendrą veiklą? Niekados. Ant ras plepalų lizdas yra vedamas "Sandaros" spaudoje. Pirmiaus tuom užsiimdavo Gabaliauskas, "Lietuvių žiniose". Gabaliauskui pasitraukus nuo to laikraščio, tai dabar p. Vaidyla tuom rupinasi. Ar tai gražu, vyrai, nekaltą popierą tokiais plepalais mozoti? O dabar tie patys žmonės, paskelbė ALT. vardu buk "Tautininkai Atmetę AL. Kongreso pasiūlymą". Ir tame jų paskelbime pridurta dar štai kas. "Iš jų (tautininkų) pranešimo galima numatyti kad jie (reiškia tautininkai) yra nusitatę ir toliau daryti savo žygius, atskirai nuo organizuotos ALT. visuomenės, kalbėti visų lietuvių vardu kaip kad jie darydavo iki šiol. Ir rinkti iš publikos aukas į savo atskirtą visuomenės nekontroliuojama išdą". Mano supratimu, labai gerai kad tarybininkai pranešė visuomenei apie tai. Bet ar nebutų buvę teisingiau, jeigu tarybininkai būtų pranešę kas jų išdą kontroliuoja? Ar visuomenė tikrai žino kur sutirpsta tukstantai dolerių visuomenės suau-

kuoty pinigų? Atvirai kalbant, tarybininkai lengvai sutarpi, ne viena bet kelis desėtkus tukstantinių, sutarpi ir dar kelis kartus daugiau, pakol visuomenė pamatys, kas tikrai bei ištikimai, iš širdies dirba del Lietuvos labo ir kas yra grynai "bloferai"! Nesunku suprasti kodėl tarybininkai nenori vienybės. Nuo pat Pittsburgho seimo, tarybininkai visą laiką snaudė išskiriant ką jie pasiuntė kelias rezolucijas kur pasiekė, gal ketvirta-eili viršininką, State Dept. ir padėtos ant lentynos dulkėms gaudyti. Toliaus jeigu jie kur nors pasijudino, tai tas buvo daroma tik iš prievartos, pasekti kitų žmonių pradėtus darbus, ir pasisavinti sau garbę. O dabar po Chicagos kongreso, kada jie iškaulino \$20,000.00 visuomenės pinigų, tai visiškai užmigs. Nu kam čia dabar tos vienybės reikalini-

1945 METAI GERI BUVO DEL STATE MUTUAL

George Avery White, State Mutual Life Assurance Company, Worcester, Massachusetts, išduodamas raportą iš savo kompanijos veikimų laike 1945 metų, laike 100 Metinio susirinkimo laikyto vasario mėnesio, 12-tą dieną, pareiškė, kad dideli laimėjimai buvo atsiekta naujame bizny, turte ir apdraudoj.

Užmokėta apyvarta siekė iki -64,489,238, kuri pralenkė 1944 metų per 25%.

Daugiau apdraudos galėje užaugo \$43,810,743 — didžiausia suma del bile metų kompanijos istorijoje. Iš viso, apdraudos galėje, gruodžio 31-mą dieną, 1945 metais, buvo \$728,301,501 — pirmą kartą tiek. Kompanija apdraudė 11,558 gvybes per metus, jos nariai susidėjo iš 143,300 kontraktų laikytojų ir metinių. Iš viso turas pakilo iki \$271,268,318, kuris viršijo \$20,852,245 už pereinų metų. Trečdalis kompanijos turto įdėtas į Suvienytų Valstijų vyriausybės bonus.

Beveik keturiolika dolerių buvo išmokėta laikytojams ir giminiams pereinų metų. Mažiau buvo atsakytą arba išdel nemokėjimo. Dar kad mažai nebuvo iškompanijos 100 metų sta-

Laike 1945, kompanija grupės apdraudos dirgama kad apdraudimas grupėse vis platinais kompanija suorganizavo apdraudos skyrių, kuriuos dovauja gabus ir patyres Baigdamas savo raportą zidentas White kalbėdamas tu ty, kurie yra apsidarė: "Virš pusė Suvienytų žmonių yra apdraudę arba yra paskirti gauti apdos pašalpas arba po-Šie amerikiečiai yra patys patys save apsirūpinant demokratijos atstovai. atstovauja jokių ypatingų nepaprastų privilegijų. rime palaikyti taupumo tyvą ir musų įstatymai, nekenkti tiems, kurie apdė".

WORCESTER, MASS.

KAS TAS MUSŲ ŠMEIŽIKAS

Pastaru laiku S-roj ir Kel. daug užsiopuola Worcesteriečiai, ypatingai LVS ir jos darbuotojai, ir po tais rašinėjimais telpa parašai J. K., Worcesterietis, arba J. Krasinskas.

Neužimdamas vietos paminėjimui kas yra rašoma, nurodysiu kas tas korespondentas ir kokie jo darbai. Tas Juozas Krasinskas vietos Lietuviams yra gerai žinomas žmogelis, gal nemokėdamas ar nenorėdamas darbo dirbti, bandė griebtis į bizni, tik ne savo pinigais, vis žiūrėjo į svetimą procią. Jam pasisekė prikaltinti darbtų ir gerą veikęją, Antaną Kriaucių, kurio pinigais uždėta valgomų daiktų krautuve, su tuo korespondentu kaip partneriu, biznis netrukus pradeda puliti ir Kriaucių pinigai baigtis. Savęs pateisinimui, J. Krasinskas pradeda leisti kaltinimus ant Kriaucių, kad jis netikęs, nemoka biznio varyti. Su pagalba tulo komisnisto išmisliu A. Kriauciūlis buvo taip apšmeižtas kad neturėjo kreiptis į teismą savo vardą apginti.

Minėtas korespondentas įsigyja vardą kaip geras bučeris ir biznieriūs ir lieka išrinktas SLA 318 kuopos finansų sekretorium.

Pagal savo mokslą jis pradėjo vesti ir kuopos knygas taip kad daug narių mokesčių subiro į jo kiaurą kišeniu. Jis taip rinkdamas narių dukles nepamano kad tie nariai bus Centro suspenduoti ir ateis laikas jam atsisaktyti. Metų pabaigoje pasirodė kad to raštininko kišenėse išnyko virš \$400. Kuopai prisiejo daryti visų narių mokesčių knygelių patikrinimą, nors jis net kuopos valdyba kaltino už savo darbelius. Nors surasta narių knygėlėse jo parašas, J. Krasinskas, bet susektas jis pasakė, aš nieko neturiu, nieko nebijau ir pinigų negrąžinsiu.

Tas pastatė kuopą kėblioje padetyje ir kuopos valdyba buvo priversta pavesti reikalą SLA centrui, o tas perdavė reikalą "Bonding kompanijai" iškollektuoti dingusius pinigus.

Mūsų gudruolis vis mandravo kol šerifas neatėjo pas jį i svečius ir pastatė sąlygas: Mr. Krasinskas, mokėk pinigus arba einam su manim į kalėjimą. Tada musų sekretorius suprato kur nuėjo. Puolesi į kuopos valdybą ir į SLA centrą kad pagelbėtu jam išsisukti iš kalėjimo, sutardamas su centru kad kas mėnesį mokės po kiek nors, tai ir moka, ne iš noro, ne iš teisybės, bet iš baimės kalėjimo.

mo. Bet skriaudą kurią padarė kuopai ir centro valdybai jis visai pamiršo atsilyginti, tik patamė Kel. jo korespondencija šmeižiančią kuopos valdybą kad jis neteisingai buvęs apvogintas, ir niekas nebutų žinoję kas tą korespondenciją rašo jei musų gerasis sekretorius nebut pradėjęs girtis kad jis gerai išperęs kailį kuopos valdybai per Kel.

Toliau, už kiek laiko atvažiuoja čia J. B., pardavęs tarmą ir gerai pasiturintis žmogus. Dargirdęs apie tai musų gerasis sekretorius at neprikalbins tą žmogelį dėti bučerne, už J. B. pinigus, o protas tai bus to gerojo sekretoriaus.

Kaip farmeris, apie biznį nenusimamądamas, J. B. džiaugėsi gavęs gerą partnerį. Nuperka bučerne, užmoka keletą šimtų dolarių, ir nauja kompanija įsteigta ir biznis eina kaip iš pydkės dumi.

Nors prekių daug išeina, bet vis naujo kapitalo į biznį reikia dadeiti; o toliau neina geryn, o vis trukumas rodoti. Žinoma,

mokytasis sekretorius vis na farmerį dėti daugiau pasako toliau bus geresnis tik reikia jį remti. Galima B. farmerio kišeniai patal butų pradėjęs savo šmeižti prekės sumažėjo, bet jį galima, vis reikia dadeiti. Prata biznį porą mėnesių, manadžeris gauna įspūdi nes už gerą biznio vartų svetimais pinigais ir savo Galėčiau apie jo įvairius lius daug prirasyti, tikta pasakyti kad gaila to žmogelį ir jo sielojimūsi. Kur dirba vis buna prašalintas greitai pasirodo kas jū paukštis.

Aš nebūčiau rašęs, ir gerus ar blogus darbus labai butų jauku, jeigu butų pradėjęs savo šmeižti per S-rą ir Kel. ant Vaduoti Sąjungos ir jos jis atlieka visokias dadeitis, ir paskui pats padidžia, ir kas jū parašė.

Kadangi yra gerų ir žmonių skaitanciu Sarada perskaičius tokias nesąkiems gali kilti blogas apie musų Worcesterio LVS ta skyrių, tai aš kaip skyrimininkas esu priverstas viesti iš ko pacina tie Musų skyrius to žmogelio rašinėlių visai nepaiso ir šio nekrepina, metų dirbs ir toliau ir mes esam kingi Worcesterio Liet patriotams kurie lauko LVS to skyriaus parengimus, musų kalbėtojų pranešimus musų darbus vertina.

Nors dar musų skyrius tėtis, bet per trumpą savo vimo laiką jau turi 60 sukėlė aukų virš \$600, kosi pasiūsti į LVS centrą. Mes tokio Krasinkėlio šom jokio pamokinimo rengti parengimus; mes sim ten kur mums patik rengsim nekrepdami jokusius šmeižtų raštus.

J. Rautkis
LVS 12-to skyriaus

P. S. Viršuje tilpusią "Doro korespondencija, parašyta L.V.S. 12-to skyriaus Rautkio iš Worcesterio, vienas sąjungietis Am. redakcijai perspausdinti, apginti L.V. Sąjungos parodyti skaitytojams tam ta veidą, kuris ardo lietuvių bybę Lietuvos vadavimo

Artinasi Plieno Streiko Pabaiga

Washington, D. C. — sant Prezidento Trumano kelbimo apie naujo algy tymo ir kitų kritiškų darbų, pasitarimai del 26 dienų plieno streiko tiktai antraeilinius klas Administracija turi visos šalies 750,000 Plieno Darbininkų (CIO) kas greitai baigs. Generators ir kiti paseks plieno ninkus ir sugrįžti dirbti.

Lietuviai! SKAITYKITE IR PLATINAMERIKOS LIETUVI

STATE MUTUAL LIFE 100-TOJI METINĖ ATSKAITA Gruodžio 31-mą, 1945

TURTAI	\$271,268,316
Trečdalis turto patalpinta Suvienytų Valstijų Vyriausybės Bonuose.	
Turtas užaugo virš pereinų metų—\$20,852,245.	
PRIVALUMAI	\$260,221,365
Iš šios sumos virš 200 milijonai yra rezervai aprupinti visus reikalavimus ir metinius, kaip jie iškyla. Šis rezervas viršina sumą kokis reikalaujamas pagal bile kurios valstijos teises.	
PERTEKLIUS	\$11,046,951

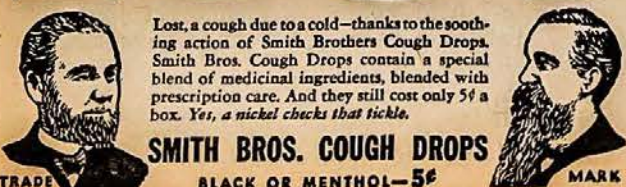
Virš \$800,000 buvo pridėta prie Pertekliaus 1945 metais, tuomi praplatinant apsaugos sieną idant suteikti Kompanijai galimybę sutikti visus netikėtus atsiktiktinimus.

- Kompanija apdraudė 11,558 gvybes laike 1945 metų. Apmokėta apyvarta iki \$64,489,238 ... 25% daugiau virš 1944 metais.
- Aprauda galėje didžiausia kiek buvo kompanijos istorijoje. Iš viso apdraudos galėje yra—\$728,301,501.
- Beveik keturiolika milijonų dolerių buvo išmokėta kontraktų laikytojams ir paskirtiems asmenim bėgy metų.
- Kompanija turėjo mažiausią skaičių apdraudos mokesčių neatmokėjimų per savo 100 metų gyvavimo metus.

State Mutual Life Assurance Company OF WORCESTER, MASSACHUSETTS

BENJAMIN W. AYRES, General Agent, 2nd Floor, State Mutual Bldg.

LOST

Lost, a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—5¢

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50 Two Years Subscription \$4.00 One Half Year \$2.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Pranumeruoti savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

SEMKIMES ĮKVĖPIMO IŠ VASARIO 16

ŠIS PIRMINKO PIJAUS ŽIURIO KALBA, PASAKYTA KILMINGAME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES 28 METŲ SUKAKTUVIŲ MINĖJIME, CLEVELANDE

Šiandien ju Pavyzdžiu

Šiandien, nors ir skaudžiai širdimi, mes matome reikalo ir kasmet paminėti 28-tos Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo datą. Ši iškilminga diena tesuteikia mums įkvėpimo šioje šalyje šalįje dirbti Lietuvos išlaisvinimui ir jos nepriklausomybei atkurimui. Kaip 1918 metais, taip ir dabar mūsų veikimo sąlygos nėra lengvos. Tačiau tai mūsų neturėtų bauginti. Vincas Adomaitis, Jonas Basanavičius, Antanas Smetona, Martynas Yčas klausė, kokie sunkumai guli jiems prieš akis. Jis ėjo priekiniu savo tikslo pasiekė. Ir mūsų pareiga yra sekti jų pavyzdžiu.

V. Sajunga ir Willis-Kelly Rezoliucija

Nelengvas tai darbas, bet to tikslo kilnumas padeda nugalėti visas kliūtis. Komunistai mus kundžia ir visai stengiasi mums trukdyti; o kai kada ir saviškiai nevensia mūsų darbo trukdyti. Tačiau nežiurint visų šitų kliūčių, Lietuvai Vaduoti Sąjunga penkerių metų bėgyje atliko eilę darbų, kurių reikšmės net ir priešais negali sužinoti. "Timeless Lithuania" išleidimas, 1944 metų Amerikos Lietuvių Seimo New Yorke suaukimas, dviejų Misių Vašingtone surengimas, dalyvavimas San Francisco konferencijoje — vis tai didesni organizuotų pastangų vaisius. Dabar artiniu metu, kaip žinote, Jungtinių Valstijų Kongrese yra rezoliucija, reikalaujanti Lietuvai laisvės. Tai Willis-Kelly rezoliucija. Lietuvai Vaduoti Sąjunga, bendradarbiaudama su Amerikos Lietuvių Misija, daug pasidarbavo, kad tą rezoliuciją remtų ir atstovai Kelly įneštų į Senatą ir Atstovų Tarybą. Akivaizdoje pavojaus Lietuvai būti pripažintai bolševizmui, ta rezoliucija yra viena rimčiausių Lietuvos teisių apgyvendinti priemonių, ir mūsų visų pareiga yra padaryti viską, kad ta rezoliucija būtų priimta. Girdisi iš šalies užmetimų, kad ta rezoliucija netekstai esą netobuli. Faktas betgi, kad ta rezoliucija reikalauja Lietuvos nepriklausomybės atkurimo, svetimos kariuomenės iš Lietuvos atitraukimo ir laisvų demokratinių rinkimų Lietuvoje pravedimo po to, kai pabėgėliai bus sugrįžę ir savo gimtąjį kraštą, aiškiai persveria mažus ir nereikšmingus rezoliucijos neįvykdymus. Tuo būdu rezoliucijoms taikoma kritika tegali būti vertinama kaip pavydo ir nenusimanyimo padaras. Blaiviųjų tautiečių tos kritikos balsas neturėtų paveikti ir jie patys turėtų draudusti tuos kelis pavyduolius ir neišmanėlius, kad dėl jų neįvyktų bendras reikalas.

Po Pirmojo Karo buvo Daugiau Idealizmo

Lietuvos ateitis yra miglota, bet ji nėra beviltiška. Kuone Europos šiandien yra Lietuvos padėtyje. Nejaugi ji jau būtų galutinai atiduota bolševikų malonei? Ne. Taika, pagrįsta tvirta, niekuomet nebus pastovi taika. Tiesa, Kairo, Teherano, Jaltos, Dumbarton Oaks, San Francisco, Potsdamo, Londono ir Maskvos konferencijos buvo moralinės dekadencijos reiškinys. Tačiau 34 milijonai šio karo sužeistų ir 22 milijonai užmuštų visur lieka gyvas kovos už laisvę ir teisingumą liudijimas. Tie kariai paaugojo savo gyvybę ir sveikatą ne tam, kad būtų įvesta antartarka, kurioje mirtis yra malonesnė už gyvenimą. Kada grįžtelgi ir po versalinį laikotarpį ir į pirmąją Tautų Sąjungą ir ją palaikyti su dabartiniu laikotarpiu ir dabartine Tautų Sąjunga, neišvengiamai priemi išvados, kad tada buvo kur kas daugiau idealizmo, negu dabar. Tada vis dėlto tautų apsisprendimo principas buvo gerbiamas tegu ir ne pilnai, o šiandien jis jau yra visiškai sumindžiotas. Senoji Tautų Sąjunga vis dėlto mėgino, nors ir neuzteiktinai tvirtai, įgyvendinti Vilsono idealus, o šiandieninė Tautų Sąjunga yra sovietų smurto teisinio įrankis. Tokia padėtis negali tęstis neribotai, ir anksčiau ar vėliau ateis laikas, kada noroms nenoroms reikės pasirinkti tarp saulės ir teisėtumo. Tikėkimės, kad bus pasirinktas teisėtumas ir kad šito rezultate Lietuva ir kitos pavergtos tautos vėl atgaus savo laisvę.

Vasario 16-ji Tesuteikia Jiems Stiprybės

Bolševikų pretenzijos į Lietuvą neturi teisėto pagrindo ir remiasi vien žvėrišku noru grobti ir sunaikinti kulturingesnes už save tautas. Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpis buvo didžiausias visokeriopo progreso laikotarpis, ir bolševikams buvo pavdu žiūrėti į savo mažutį kaimyną, kurs, ne taip turtingas gamtos turtais, vis dėlto sugebėjo savo piliečiams garantuoti keletą aukštesnį gyvenimo standartą, negu gamtos turtais perplūdyta Sovietų Sąjunga savo piliečiams. Užtat, kai 1940 metais rusijos raudonosios armijos bandos užplūdo Lietuvą, bolševikai didžiausiu įniurtim ėmė naikinti viską, kas lietuvius darė pranašesnius už juos. Jie plėšė gyventojus, griovė Lietuvos ekonominę antvarką ir naikino inteligentiją. Nežiurint į tai, po vienu metu bolševikiškosios okupacijos Lietuva dar buvo įvairiais požiūriais pranašesnė už bolševikiją. 1944 metais į Lietuvą sugrįžę bolševikai pradėjo naują naikinimo kampaniją. Keli šimtai tūkstančių lietuvių palikę savo gimtąjį kraštą pasitraukė į užrubežį, kad išvengtų persekiojimų ir mirties ir kad, bolševikų galybei sugrįžti namo ir prikelti iš griuvėsių savo mylimą šalį. Lietuvai jiems mes siūniamė geriausius mūsų linkėjimus ir užuojautą. Bet mūsų mintys skrenda ir į tuos, kurie liko Lietuvoje ir kurie dabar jau antrą kartą kenčia baisųjį NKVD siauti-

KORIEČIAI DEMONSTRUOJA

SEOUL, KOREA — 50,000 Koriečių demonstruoja rodydami savo sutikimą del komunistinės respublikos sudarymu pirmuose jos žingsniuose. Demonstracijos patvirtintos U. S. autoritetų.

AŠ SUPRATAU, KAS YRA KOMUNIZMAS

(Vieno iš komunizmo nagų išstrukusio pasakojimas)

Demokratijos Mitas

Komunistų šalininkai tvirtina, kad Sovietų Sąjunga yra demokratinė valstybė, tik jos demokratijos supratimas esąs kiek kitoks, jis skiriasi nuo kitų demokratinių valstybių demokratijos supratimo. Kame gi tas skirtumas? Sunku vienu žodžiu tą skirtumą nuarakterizuoti, ir, kad būtų aiškiau, žvilgtelėkime, kaip Sovietijoje demokratija pasireiškia praktiškai. Panauginėkime sovietiškus rinkimus, nes rinkimai yra demokratijos rodyklis. Toks nagrinėjimas kaip tik dabar yra vietoje, nes visoje Sovietų Sąjungoje ir jos užgrobtose teritorijose visai neseniai praėjo aukščiausių Sovietų Sąjungos organų rinkimai: Aukščiausios Tarybos ir Tautybių tarybų.

Kodėl Viskas taip Vieningai ir Drausmingai? Kodėl Sovietų Sąjungos piliečiai tokios vieningos nuomonės ir kodėl jie taip susipratusiai balsuoja? Tuo pasirupina komunistų partija ir NKVD. Vietinis komunistų partijos skyrius parenka kokį kandidatą, o centras užtvirtina. Tuomet "kandidatas", kurs paprastai apie tokį paskyrimą iš anksto nieko nežino, pakviečiamas į NKVD ir jam pasakoma, kad jis bus stotomas kandidatu. Komunistinėje sistemoje veltis į politiką nėra malonus dalykas: greit gali būti "išvalytas" ir likviduotas. Varkšelis gal ir nenorėtų būti tuo garbingu liaudies kandidatu, bet jis žino, kad, jei atsisakys, galvos ant pečių ilgai nenešios. Išnyk už kokios poros dienų iš savo pažįstamų akių ir niekas daugiau jo niekuomet nebematys. Šito akivaizdoje, nelieka nieko kito kaip sukurti. Tokiu būdu kandidatas jau surastas. Dabar reikia surasti pilietį, kurs jį išstatytų. Čia vėl savo ranką pridėda NKVD. Pakviečia kokį žmogelį pas save ir jam pasako: tada ir tada ten ir ten tu pasiūlysi tokį ir tokį kandidatą. Neduok Dieve, jei kokiam "nesusipratusiam" piliečiui ateitų į galvą mintis statyti kandidatą savo iniciatyva. Ir tas, kurį išstatė, ir pats statytojas iš sykio atsidurtų po aštriuoju NKVD dalgium. Kaip "kontr-revoliucionieriai" jie tuojau būtų sulikviduoti, žinoma, ne už tą, kad statė kandidatą savo valia, bet už ką kitą.

Nedalyvauti rinkimuose ir nebūti atžymėtam balsavusiųjų sąrašuose ar užėiti ir uždarą balsavimo vietą pasinaudoti slaptumo teise yra labai pavojingas dalykas. NKVD saugai čia pat sėdi ir veda tokių neatsargių sąrašus. Tai busimųjų aukų — kanalų kasyklų darbininkų — sąrašai. Deja, žmonės čia jau "apsišvietę", sąžiningai vadiną jiems paskirtą komediją. Ir NKVD nedaug ką tepeša. Piliečiai yra taip komunistų partijos ir NKVD replių suspausti, kad jie gali puikiai suvaldyti kokius tik porit rinkimus ir konstitucija gali net verkėti ar juoktis pagal užsakymą.

Pasiruošimas rinkimams

Sovietų Sąjungos konstitucija ant popierio garantuoja rinkimų laisvę ir slaptumą. Net kandidatai ir atstovai stotami demokratiškiausiu būdu — viešuose susirinkimuose, kuriuos suaukėja vietinė komunistų partija ar jai gimininga organizacija. Atidarys susirinkimą asmuo nušviečia bendrais broūzais susirinkimo svarbą, kviečia piliečius viską nuodugnai ir ramiai apsvaistyti, pagiria Stalino konstitucija ir kviečia statyti kandidatą. Vienas iš susirinkimo dalyvių atstovai ir pasiūlo kokį kandidatą, jį pagiria ir, trumpai pakalbėjęs, atsisėda. Salėje pasipila audringi plojimai, keli kabinėjai iš eilės pasako karštas pritarimo kalbas, ir neatširanda nė vieno, kurs ką nors pasakytų prieš arba pastatytų kitą kandidatą, nors susirinkimo pirmininkas ir pakartotinai to prašo. Apylinkės miesteliuose pasikartoja ta pati procedūra, visi vienbalsiai ir entuziazingai pasisako už tą patį kandidatą. Taip visai apygardai ir palieka tas vienas kandidatas.

Rinkimų Eiga

Ateina iškilminga rinkimų diena. Pagal rinkimų įstatymą, kiekvienoje rinkimų patalpoje yra specialios uždarytos vietos, kuriose balsuotojas slaptai gali išsirinkti sau patinkamą kandidatą, nors iš tikrųjų ir nėra iš ko pasirinkti, nes visur ir visuomet tėra vienas kandidatas. Nežiurint į tai, rinkimų slaptumui pademonstruoti, komunistų partijos pareigonyis ir kitos "įžymybės" demonstratyviai užteina į uždarytą vietą ir paslaptęje užklįjuoja voka. Tačiau eiliniai piliečiai to nedaro: jie geriausiai pademonstruoja savo atvirumą ir lapelį į voka įdeda viešai. Kiekvienas balsuotojas pažymimas apylinkės sąraše, be to, dar dedamas ženklas į jo pasą. Į antros dienos vakarą rinkimų komisija organizuoja kvietimą dar nebalavusių. Ligoniams ir seniems nešamos specialios urnos į namus, kad ir jie galėtų pareikšti demokratiškai savo valią. Į antros dienos vakarą balsavusių buna 95%—100%. Balsavimu salė papuošiama vėliavomis su įspudingais šūkais: "tegyvuoją demokratiškiausia pasaulyje"

Ne Vakarų Piliečiui Suprasti Rytų "Demokratiją"

Sovietų Sąjunga su visa tuo yra taip apsišpatusi, kad ji laikė visai natūraliu dalyku iš anksto atsiųsti į Baltijos valstybių seimus, kuriuose turėjo būti svarstomas prisijungimo prie Sovietų Sąjungos klausimas, posėdžių protokolus, kalbėtojų kalbas, rezoliucijas — ir net pastabas, kuriose vietose publika turi ploti ir reikšti entuziazmą. Vėliau tas rezoliucijas specialios dele-

gacijos nuvežė į Maskvą Staliniui ir Aukščiausiai Tarybai, kuri, šiek tiek paabejojusi ir įsitikinusi, kad čia yra "tikra tų kraštų piliečių valia", sutiko tuos kraštus prisijungti į Sovietų Sąjungą. Visi tie "stebuklai" eiliniam vakarų demokratijų piliečiui yra nesuprantami. Jis negali patikėti, kad iš "demokratiškiausios konstitucijos" daroma tokia komedija, jis negali suprasti, kaip Sovietų Sąjungos piliečiai gali būti tokie drausmingi, jo galvoje netelpa mintys, kad tokio smurto akivaizdoje nekyla jokio pasipriešinimo ir net nepasireiškia jokio nepasitenkinimo.

Buk Šnipu arba žuk

Tikrovėje, Sov. Sąjungoje jokios konstitucijos nėra, o yra bevertis popierio lakštelis. Tas popierio lakštelis sako, kad Sovietijoje yra spaudos ir žodžio laisvė. Pagal sovietišką koncepciją tos abi laisvės ir egzistuoja: laikraštis pilietis gali nusipirkti — štai ir spaudos laisvė — ir, lygiu būdu, judindamas lopus ir virpindamas balso stygas, jis gali kalbėti — štai ir žodžio laisvė. Gerai organizuotoje diktaturoje jokio pasitenkinimo nėra ir negali būti. Sovietų Sąjunga negalėtingai sunaikino visus tuos, kurie žodžiu kur nors pareiškė nepasitenkinimą ar turi pagrindo būti nepasitenkinę — nusavintas turtas, nužudyti ar į kalėjimus sukišti giminės ir t.t. Piliečių nuotaikoms sekti yra sudarytas didžiausias NKVD šnipų tinklas. Kai tik sovietai užėmė Baltijos valstybes, slapstosios policijos kadras buvo padidintas dešimtis kartų ir jo išlaikymo lėšos padidėjo dešimtis kartų. Tuojau pradėtas privertinis agentų verbavimas. Piliečiai, turį šio tokio pasitikėjimo visuomenėje, budavo kviečiami į NKVD ir ten jiems buvo pranešama, kad arba jie bus tuojau areštuoti ir jų šeimos įtrauktos į juoda sąrašą, arba jie turi sutikti būti NKVD šnipais. Areštas anksčiau ar vėliau Sovietijoje baigiasi mirtimi, o juodas sąrašas reiškia skaudžius persekiojimus. Tad daugumas sutikdavo ir galvodavo, kad galės simuluoti. Už poros savaičių vėl juos kviesdavo į NKVD parodymams. Pakvietieji paprastai pasakydavo, kad jie nieko nežino. Po kurio laiko juos ir vėl pašaukdavo į NKVD. Ir vėl jie atsakydavo, kad jie nieko nežino. Čia jiems atkirsdavo, kad tai netiesa: toks ir toks (jų pačių pasiūstas provokatorius) kalbėjęs prieš Sovietų Sąjungą. Šį kartą jiems dar dovanojama, bet ateityje jie busia baudžiami. Nebelieka išeities: reikia arba pačiam žūti, arba kitus įdavinėti, abiem atvejais kuriais NKVD pasiekia savo tikslo: kas ima įdavinėti ir savo pažįstamus siūsti į kalėjimus, tas jau neišvengiamai susiriša su komunistine sistema, diena iš dienos vis giliau klijpsta ir galų gale virsta sistemos šalininku. Kas gi pasirodo "neištikimu", tą NKVD sulikviduoja. Baltijos valstybėse visi sumiti ir vėliau paleisti piliečiai buvo užkinkyti į tokį darbą.

Vienintėlis Išsigelbėjimas - Revoliucija

Komunistinės sistemos griaučius sudaro nepaprastai drausminga partija: į ją įstojus, jau nėra kelio atgal, ir tik mirtis užbaigia jos narystę. Visa partija teturi vieną nuomonę — tą, kuri padiktuojama iš viršaus. Negirdėtas partijos žiaurumas valdomos minios atžvilgiu iššaukia neužgesinamą pastarosios kerštą. Todėl partija žutbuti turi išsilaikyti valdžioje. Priešingu atveju ją visą minią išžudytu nemažesniu žiaurumu, kaip tas, kurio jį dabar žudo minias. Komunistų partija yra kaip milžiniškas, kraujo pritinęs, žmogžudys, kurio gyvybės palaikymui nuolat reikalingas naujas kraujo praliejimas. Štai kodėl neįmanoma komunistinės sistemos evoliucija į švelnesnį režimą: lik tik komunistų partija atliuosuoty teroro varžtus, tuoj kiltų prieš ją keršto ištroškusi opozicija, kuri arba turėtų būti tuojau kruvina užgnaužta, arba, jei neužgnaužta, sunaikintų pačią komunistų partiją ir su ja visą komunistinę sistemą. Taigi išsivadavimui iš komunizmo tėra vienas kelias: revoliucija. Komunistai tai žino ir todėl pamišimą pasiekiančiu įtarumu naikina visus numanomus revoliucionierius, ku-

riuos, tarp kitko, jie vadina kontr-revoliucionieriais. Ir nėra žudomoms minioms išsigelbėjimo, jei kokia svetima pajėga nesutriuškina komunistinės valdžios nugarkaulio.

ATSAKYMAS VARGDIENIUI

Vargdieni, Nusišluostyk Ašaras! Š.m., 7 numery, Sandaroj tilpo tulo "vargdienio" verkšlenimas, kad Worcestery truksta lietuviškų laikraščių leidyklų ir sako: — Jei atsirastų kokiam nors mieste lietuviškas laikraštis, kuris neturi gerų pasekmių, tai Worcestery jam būtų auksinė dirva. (Red.) Kaip nenormalu kada žmogus prižada auksinę dirvą naujems laikraščiams, tuo tarpu pats nesuvisokdamas spaudos darbe dirbant galimas kliutis, apsunkinimus ir kt. objektus, kurie slepiasi Worcestery ir apylinkėse.

Toliau "vargdienis" ašaroja: — Čia esantis "misionierių" laikraštis "Amerikos Lietuvis" pradėjo niekinti lietuviškas organizacijas, ypatingai Lietuvai Remti Draugiją, į kurią įeina beveik visos lietuvių draugijos ir klubai. (Red.) "Vargdieni", kad tamsta nesipatenkintas "Amerikos Lietuviu", tai tik priskirk tą sau kaip asmenišką nuomonę, bet nebandyk šmeižti pastarąjį laikraštį darydamas užmetimus jog šis laikraštis niekina lietuviškas draugijas bei klubus! Jeigu, jusų trumparegiškumas ir silpna sąvoka literaturoj priveda Jus prie išvados, kad net drįstate viešai ašarot — patartume mažiau laiko praleisti prie baro ir atyžčiau "Amerikos Lietuvi" paskaityt. Tikri esame, kad tada neraste Am. Liet. skiltyse kame būtų niekinamos lietuviškos organizacijos ar klubai; priešingai — jog šis laikraštis visada prielankiai pataravo visoms lietuviškoms organizacijoms ir surado vietos savo skiltyse tų draugijų garsinimams bei korespondencijoms.

"Vargdieni", kokius turi duomenis įrodymų jog "Amerikos Lietuvis" yra "misionierių" laikraštis? Kada ir kaip neigė lietuviškas draugijas? Tikimes sulaukti Jusų užmetimams juridinio įrodymo! "Vargdieni", mums yra žinoma kiek buvo pašvesta laiko ir vietos "Amerkos Lietuvių" organizuojant tą pačią Lietuvai Remti Draugiją. Kas charakteringiausia, kad tuo laiku tulas "vargdienis" nie ku prie jos neprisidėjo, ar ne taip?

"Vargdieni", sakydamas, kad anksčiau ar vėliau mes turėsim nutraukt ryšius su tuo "misionieriu" ir jo laikraščiu ne kiek nepagalvoji kad mes su Jumis jokių ryšių ir dabar neturime? Mums nebuvo svarbūs Jusų šmeižtų ir asmeniškų užsiuoliu rašynėliai niekada, nėra svarbūs dabar ir tikriausiai permatydamas savo ne tik nesugebėjimą spaudos dirvoj, bet ir žemą budo išauklėjimą norėtum atsikviest į Worcesterį tokį laikraštį, kuris pilnai atitiktų Jusų asmeniškias principams.

Italijos Kolonijų Likimas

Londonas — Keturių didžiųjų valstybių ministerių posėdžiuose jau tariama yra kas daryti su Italijos kolonijomis. Sulig anglių pasiulymu, Italijos kolonijos būtų padalytos sekamai: Cyrenaika skiriama Anglijos globai arba Jungtinių Tautų Organizacijai globai. Tripolitania žadama sugrąžyti atgal Italijos globon. Tuom matoma norima paneigti rusų reikalavimą, kad Tripolitania būtų atiduota rusų globon. Eritrea būtų padalyta į dvi dalis: viena tektų Etiopijos globai, kita priskirta prie Egipto Sudano, kurį valdo anglai. Italijos Somalilandija būtų priskirta prie Anglų Somalilando ir kartu perduota Jungtinių tautų globai, bet po anglių administracija. Jei šie pasiūlymai būtų atmetti, anglai turi dar kita plėną sulig kurio Tripolitania ir Cyrenaika sudarytų vieną didelę arabų valstybę po globa Jungtinių Tautų Organizacijos.

si Plieno Pabaiga... gton, D. C. ... idento Truman... pie naujo alg... itų kritiškų d... rimai del ub... plieno streik... rnelinius kl... acija turi v... 750,000... rbininkų (CIO) ... i baigsis. Ge... i paseks plieno... sugryž dirbti.

LIETUVIAI... IR PLATIN... RIKOS LIETUVIS

AMERIKOS SPAUDA KARĖS METU

MIESTŲ BOMBINIMAS

Laikė visuotinos pastangos sąjungiečių bombardavimo Vok. miestų Amerikos spauda palaikė melą, kad tas bombinimas yra tik strategijos vietų, gelžkelių, tiltų, dirbtuvių, tiesiai taikomas (precision) bombinimas. Anot O. G. Willard — dar tik vasario 22, 1945 m. Associated Press paskelbė sekretoriaus Stimpsono oficiali pareiškima kad absoliučiai klaidinga sakyti, kad mes vedame visišką išnaikinimo bombinimą. Dviliška dienų vėliau United Press paskelbė kad "Virš 1100 anglų orlaivių bombino Vokietiją vakar naktį pūdami gelžkelių ir apsigynimo centrą Shemnitz, jo visiškam nušlavimui. Nors Shemnitz buvo bombinamas pakartotinai sąjungiečių oro armadų priskaitant amerikiečių bombnešių puolimą vakar, vienok vėl įsakytą, pūlti nes miestas dar nebuvo visiškai sulgyntas su žeme. Kaip kad rukstantis Dresdenas."

"Tas pareiškimas tai buvo kaip tiesioginis prirodymas Simpsono melo", pabrėžia Willard. Bet niekas to nebuvo, spauda nekrepė į tai domės.

DRESDENO TRAGEDIJA

Dresden buvo vienas iš didžiųjų ir gražiausių Vokietijos miestų. Jis nebuvo svarbus strategijos žvilgsniu. Del kilusių paskalų Vokietijoje, kad Churchill giminės gyvena tame mieste, todėl jis nebuvo bombinimas, daug karės pabėgėlių susitelkė tenais. Miestas buvo sunaikintas visiškai, sulgyntas su žeme bombnešių puolime. Žuvo daugybė civilių senų ir jaunų, moterų ir kūdikių.

Nežiurint panašių įvykių Amerikos spauda tylėjo. "Kaip vienas asmuo susitelkus spauda pasmerkė 18 dvasiškių ir rašėjų, kurie protestavo prieš obliteracijos bombinimą, kuris yra smerktinas visais karo įstatymais ir švaraus žmoniškumo atžvilgiu."

UŽTYLĖTA KIEK ŽUVO BOMBNEŠIŲ

"Daug lapų galima būtų parašyti sumaningai klaidinančių žinių apie karės įvykius pasakelbtų sulgy įsakymų militarių vadų", tvirtina Willard. Jis duoda pavyzdį kaip bombnešių puolimas ant miesto Schweinfurt skaudžiai nepavyko ir spauda prigėlbėjo sąjungiečių valdžias, kad sumažinti šį nepasisekimą. Vokiečiai žinojo gerai kiek žuvo bombnešių. Nebuvo reikalo juos klaidinti. Vokiečių pareiškimas kad 100 bombnešių buvo nušauta pasitvirtino kuomet lakunų vadas pareiškė laikraštiniams, kad mūsų nuostoliai buvo pasibaigę, bet jis įsakė paskelbti, kad tik 60 bombnešių negrįžo. Gryžusieji lakunai žinojo ir-gi kiek jų draugų negrįžo. Patikėjo tam vien laikraštis sekanti visuomenė. Klaidinančios skaitlinės buvo teikiamos ir kituose puolimuose, panašiai kaip puolimas šaltinių centro Ploesti Rumanijoje.

Jei karės nepasisekimų mažinimas galima šiek tiek pateisinti sumetimu kad tai reikalinga visuomenės upa palaikyti, tai skleidimas klaidingų žinių kare užbaigus ar žinių netu-

rinčių nieko bendra karės strategijos žvilgsniu yra nepateisinama. Amerikos spauda užtyli ir nesuteikia pilno vaizdo tos katastrofiškos žiaurios ir nežmoniškos padėties kurioje randasi Rytų ir Vakarų Europa. Vienur kad nesupykinti savo "sėbrų" rusų, kitur kad padengti savo padarytas klaidas valdyne Vokietijos. Mažai kur rasite Amerikos spaudoje apie nežmoniškai žiaurų išgūmą milijonų gyventojų iš Lenkijos, Čekoslovakijos ir Austrijos kur paliegę seni žmonės ir motinos su poros savaičių kūdikiais kemsami į perpildytas stovyklas siuntimui į Vakarų Vokietiją.

DANCIGO BAISENYBĖS

"Man neteko matyti ne vienam Amerikos dienraštyje aprašymo tų pasibaigusių nuotykių; tų pasibaigusių rusų žvėriškumų Dancige, kuriuos atspausdino F. A. Voigt, nebijąs tiesą pasakyti, redaktorius Londono laikraščio "Nineteen Century and After", remdamasis liudijimais 17 asmenų, kurie buvo Dancige tuom laiku, remdamasis detaliu pranešimu dviejų anglų karininkų, taipgi remdamasis liudijimais daktarų, dvasiškių ir kitų, kurie matė tuos įvykius savo akimis. Aš abejoju, kad skaitytojas Amerikos laikraščio turi kokią nors nuovoką kaip Dancigas buvo sunaikintas iš pamatų ir mergaitės ir moteris buvo gvoztavojamos po 30-40 kartų girtų rusų kareivių", rašo Willard.

BEVINO ŽODŽIAIS

Baigdamas savo straipsnį, Willard pastebi, kad staruoru laiku tik New York Times paduoda daugiau žinių iš skurdžios Europos padėties, bet ir tai nesuteikia pilno vaizdo kas dedasi Europoje. Kuomet Anglijos užsienių reikalų ministeris E. Bevin Anglijos parlamente pareiškė kaip jis budamas Berlyno gelžkelių stotyje matė kaip prigrusti traukiniai išbadėjusių mirštančių žmonių atveidinėjo iš Lenkijos, kurie nebuvo kalti jokiam prasižengime, ir nekariavo su niekuom, jis tarė: "Kaip aš tėjiausi visą tai — aš jaučiau, o Viešpatie, tai kaina žmonių beprotystės ir karės. Tai buvo baisiausias vaizdas kokį žmogus gali regėti." Iš New Yorko laikraščio tik "New York Times" paminėjo tą istoriniai svarbų nuotikį.

Netik Oswald Garrison Villard smerkia Amerikos spaudą už klastavimą žinių. Toje pat linkmėje rašo H. L. Mencken, senas laikraštinkas, buvęs redaktorius "American Mercury" magazino. Jis kaltina kaip redaktorius taip ir korespondentus, iškraipymė žinių, ar užtylėjimė. "Pirmoji užduotis laikraštinko — pasakyti teisybę dargi kuomet ji yra pavojinga", pastebi H. L. Mencken.

Plačiai žinoma rašėja Dorothy Thompson ir nusiskundžia, kad Amerikos spauda neganėtinai pasaulinius įvykius. Ji sako: "Nuostabu yra man sužinoti, kad aš galiu gauti daug pilnesnį vaizdą kas dedasi Vokietijoje iš Anglijos laikraščių negu iš savų."

Iš priežasties politinių sumetimų ir to nuolatinio kraipymo ir užtylėjimo žinių, Lietuvos klausimas buvo ligšiol užtemdytas Amerikos spaudoje. A.B.

RANKA NUMOTI, AR KIETAI KOVOTI

Amerikos Lietuvių Balsas)

KL. — Jurgelionis drąsiai ir žodžio į bovelną nevyndodamas tvirtina, kad šiandien yra svarbiausia padėti lietuviškam žmogui gyvam ir sveikam išlikti, o visokie mūsų politikierių mėginimai kelti Lietuvos klausimą Washington ar kitur yra bergėžias dalykas, laiko gaišinimas, tuščias savęs prigaudinėjimas, nes anglosaksai Lietuvą galutinai pardavė bolševikams, ir kad nė Washingtonas, o Maskva dabar galinti ką pasakyti Lietuvos klausimu. . .

Visi, kurie atyžiai seka Washingtono ir Londono politiką ne vien iš jų žodžių, bet ir iš darbų, nepaneigs, jog šitokiam tvirtinime yra gera dalis teisybės.

Jeigu dar yra davinų abejoti dėl Washingtono, tai lapkričio mėnesio pradžios Bevino ir Churchillio pasisakymai britų parlamente meta šviesos į tai, kad Londonas įvairiose konferencijose tikrai yra pigiai išpardavinęs Baltijos valstybių laisvę ir kad jis bent tuo tarpu nieku neketina pasipriešinti Rusijos smurtui rytų Europoje. . .

Tokia dabar atrodytų tikroji padėtis — be iliuzijų ir apsigaudinėjimų. Tai mes visi žinome ir matome.

Ką daryti? Ar numoti ranka? Ar į mūsų tėvų žemę Lietuvą jau tik ir žiūrėti, kaip į palaidotą motiną, prarastą dalyką, beviltišką bylą?

Tai yra klausimai, į kuriuos drąsiai turi surasti atsakymą kiekvienas patriotas lietuvis ir kiekvienas lietuviškos kilmės amerikietis.

Ar numoti į viską ranka, — ar kietai kovoti toliau už teises, teisybės ir laisvės laimėjimą?

Taip, laikotarpis yra sunkus. Mūsų tėvų žemė yra išduota smurtininkams, ir tie, kurie skelbia teisingumą ir taiką geros valios žmonėms, sako, jog jie nepajudins nė piršto pavergtoms ir jų parduotoms tautoms iš Rusijos vergovės išvaduoti. Bet ar numoti ranka? Ar viskas žuvo? Tik prisiminkime praeitį, kada lietuvių tautai tu pačių rusų taip pat laisvė buvo išplėsta, ka-

da teko gyventi ne ką mažiau sunkios ir žiaurios gadynės, kada pačių lietuvių pajėgų buvo daug skysčiau, ne tiek susipratusių, kaip dabar.

Kai carizmas buvo išplėšęs lietuviams ne tik laisvę, bet ir raštą, — ar prieš tą smurtą, ne-teisingumą ir jungo galingą leteną numojo ranka anuomet dr. Basanavičius, dr. Šliupas, dr. Kudirka? . . .

Laisvę reikia ginti! Už teisę ir teisingumą reikia kovoti — nuolat visomis jėgomis, visomis priemonėmis ir iki galo!

Lietuva matė daug juodų dienų ir dar daug matys. Bet pralaimės ji tik tada, kai jos kraujo vaikai atsiskaks tęsti kovą. Kol jie kovos, visur, visada, visokiais būdais ir iš visų jėgų, — tol niekas negali drįsti tvirtinti, kad jų siekimai yra tik iliuzijos, palaidotas reikalas ar apgaudinėjimas.

Remkime gyvą lietuvių žmogų visais ištekliais — padėkime sutaupti lietuviško kraujo pajėgas ateičiai, nes jų reikės.

Bet draugė visais būdais remkime mūsų bylos gynimo pastangas Washington, Londone ir visur kitur, kad pasaulis matytų ir būtų įtikintas, jog lietuvių tauta nekaptuliuos, kol nebus pašalintas smurtas ir neteisybė, kol laisva ir nepriklausoma Lietuva vėl atsistos gyventi!

Kai raudonarmiečių bandytų, lenkų peoviakų ir bermontininkų plėšikų gaujos iš visų pusių užpuolė iš griuvusių atsikeliančią Lietuvą, — ar tos galybės gausingesnių priešų akivaizdoje numojo ranka Smetona, Valde-maras, Grinius, Sleževičius, Stulginskas, Staugaitis, Galvanauškas, Kairys, gen. žukauskas, Skirpa, Ladyga?

Ar numojo ranka 10.000 lietuvių savanorių, daugelio mūsų pačių tėvai ir broliai, Juozapavičius, Lukšys, Eimutis ir visi tie, kurie išskubėjo ginti užgimstančios laisvės ir mirti dėl jos, jeigu reikės

Kai bolševikas okupantas 1941 m. vasarą užsimojo kuniškai sunaikinti mūsų tautą, — ar numojo ji ranka, kai 100.000 ak-

Chemija Plaukų Frėzavimui

Iš tiesių, išdraikytų moterų plaukų pakeitimui į minkštus, banguotus yra naudojama chemiški junginiai. Toks frėzavimas vadinamas "Cold-Wave, metodu. Pastarasis yra moderniškąs chemijos panaudojimas pusmetiniam plaukų frėzavimui ir jo detalės galima sužinot išleidžiamame "The Technology Review."

Trumpai, šaltų bangų frėzavimas sudaromas iš chemikalų, kurie išskaldo žinomus proteinu plauko molekulus. Tarpe šių chemikalų yra naudojama sodium sulfide, ammonium thioglycollate, ir beta-hydroxyethylmercaptane sintetinė iš ethylene gaso. Nemaalonus dvokimas šių chemikalų yra pašalinamas parfumu.

Atomai išskaldytų molekulių yra sutraukti į kitą pavidalą sukimo (vyniojimo) procesą.

Po to kiti chemikalai yra panaudojami sujungimui atotomų.

tyvistų ir partizanų įtužusiai griebėsi ginklo laisvei atstatyti? Ar numojo ranka šiandien vėl pavergtos Lietuvos tautiečiai ir

Mokslo Kampelis

RASO INŽ. JULIUS KIRKAS

Paskutinis procesas kū sudejime galimas pavadinti naturalizacija, bet tikrumoj tai yra gyvenimo procesas.

BANDOMA TELEVIJA

Naudodamiesi paskutinių laikų išradimais CBS do televizija kuri esanti tra-aukšto dažnumo, vuota. Jei industrija su-ruos su CBS, galima tikėtis kad ankstyvoj kitų daly, plačioji visuomenė lės gerėtis televizijos-

Pradžioje, naturalių vų televizija buvo labai na, bet iki šiol jau prieit jog ir spalvuoji levizija yra tokia pat galinga kaip ir halta televizija. Leidžiama 360 laipsnių horizonto duotuvus operuojamas numu MF 490 megajėga, maždaug, 5000 Su naujai įrengtomis nomis bus galima susti galingumą dar net kartus.

Dviejų rusių primyra demonstruojami.

tremtiniai, kai jų ta pati meilė ir kovos valia krutinėse?

Kada Bill šaukia iš San Francisco
ŠIS MAŽUTIS VAMZDELIS PAGELBĖS

THIS TINY TUBE WILL HELP..

Ar jureivis šauktų namus iš San Francisco; ar Jūs šauktumet savo draugus toli iš Naujosios Anglijos — šis naujas vamzdelis pagelbės perleisti daugiau šaukimų — greičiau ir su mažiau laukimų — delto kad teikia galimybę siųsti žimtus ilgo toluo telefono pasikalbėjimus tuo pačiu laiku, per vieną griovį. Del tos pačios priežasties vamzdelis pagelbės sumažinti ilgo toluo telefonavimo kainas. Jis prižada didelius dalykus televizijoje, teipgi. Nes šis vamzdelis, "6 AK 5", padaugina šaukimų skaičių — arba televizijos pavyzdžius — kurie gali buti pasūsti tuo pačiu laiku per atskirą coaxial ar radio kanalą.

Išvystymas revoliucionieriško padarymo elektroniškų vamzdių buvo Bell Telephone Laboratorijų mokslininkų nuolatinis užduotis per suvirš 30 metų. Jie toliau tęs savo tyrinėjimų ir išradimų darbus, idant turėtumet puikiausį telefono patarnavimą visame pasaulyje.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Skupumas Labai Daug Kainuoja

Skupumas labai daug kainuoja, o sykiams iš didelio skupumo net turi palikti šį pasaulį pirm laiko.

Skupus žmogus sugrėbtų viso pasaulio pinigus, jeigu jis galėtų, nes jis turi pinigų ligą, jam niekas kitas nerupi ir jam niekas nemielia nė šeimyna, nei draugai. Vien tik pinigai. Jis pamiršta apie sveikatą ir apie mūsų trumpą gyvenimą pasaulyje. Bet ateis laikas, turės padėt grėbį ir gailėtis klaidų. Broli ir sesel Neapsivilk savęs, nepamiršk savo brangiausiojo turto — Sveikatos. Tai tik vienas ir vienatinis turtas pasaulyje, dėl tavęs yra Sveikata. Jausdamas Reumatizma, rankų-kojų skaudėjimą, Neuralgią, dieglius, rankų kojų tirpimą, ir neatidėliok, mesk tą skupumą ir tuojaus reikalauk DEKEN'S OINTMENT, kuris tukstančiams pagelbėjo nuo virš minėtų skaudėjimų. Garantuojam pagelbą ar pinigus gražiname. Klauskite taip: DEKEN'S OINTMENT.

Stebėtina greitai prašalinis minėtus skausmus. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00; pinigų taupymo ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00...

DEKEN'S OINTMENT COMPANY
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Browderis Išvyta Komunistų Partij

New York, N. Y. — Komunistų partijos aukščiausias lygis tas vienbalsiai nutarė — "mūsų buvusį partijos vadą ir sekretorių iš partijos. Browderis prašė, kad jį išimtumė, bet nieko nematė "pašol von" ir viskas.

Browderis esą praeit prieš marksizmo — leninist principus, jis ir jo pasekėjai social-imperialistai ir komunistai tai privalo prieš jį ir jo pasekėjus kovoti. Laimė Browderis dar, kad jis nesiranda teritorijoje. Jo ir jo pasekėjų likty tiktai atbalsis "pavytų poslietsvijs".

WOMEN IN THE '40's

Were Never Meant to Suffer Like This!

Here's a tip for women troubled by Nervous Tension, Irritability and Weak, Tired, Cranky Feelings — due to "middle-age"

If the functional "middle-age" period peculiar to women makes you suffer from hot flashes, touchy strings, weak, nervous feelings, Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms. Taken regularly — this great medicine helps build up resistance to such "middle-age" distress.

Thousands Upon Thousands of women who have tried Pinkham's Compound is one of the best known medicines you can get for this purpose. It has proved of the happiest days of some women's lives can often be during the 40's. We urge you to give Pinkham's Compound a fair and honest trial. Just see if it can help you, too. It's a great stomachic tonic.

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

PAGALIAU BETGI SUSITAIKĖ

(1913 m. Įvykis Lietuvoje)

J. Butkevičius

Žinai Jonuk! — Vakar Prankų Ka-
piršliu, — mūsų dėde, buvo pas mus
ave; o šiandien, — mūsų tėveliai
Prankus važiuos pasižiūrėti... Labai
kad tu kaip tik į laiką parvažiavai...
jejo, tu gal parvežei mums kokių nors
kaip Prankai gyvena, ir kaip visa
es juos tikrai yra? Ar gerai parvažia-
o kodėl Marytę, kartu su savimi ne-
vežei? Eikime greičiau į stubą, o ku-
— bernas atėjęs iš bričkelės iškin-

— "Na, tai matai, kokia pasidarė už-
relė! Kad paraginuau namon važiuoti,
iš šoka man į akis, čauška, — žodžius,
žirnius, į mane beria, sakydama, kad
nen namon nevažiuos, ir gaňa... Ji
ko pas tetulę! žinai, Uršule! — Tu eik
lau stubon, buk rami ir nesirupink! —
Prankus viskas yra gerai; — tą aš
žinau iš savo tetulės. Busi tikrai lai-
ga, ten gyvendama... O berno ne reikia
kija buvo labai... — aš pats kumelį išsikinkysiu."
Po trumpos valandėlės laiko, Jonukas
stubą ir tėvas netrukus jo paklausė:
— "Na, o kodėl Marytę, kartu su sa-
namon neparsivežei? — Ko ten taip
abudu sėdėjote?!"
— "Tai kad tetulė dabar kiek nesvei-
ga; dėlei to, — Marytė ir pasiliko ten

dar keletai dienų... Ar važiuosime, šiandien,
tėveli pas Prankus pasižiūrėti?" — vos
spėjęs duoti atsakymą, smalsiai paklausė
jaunuolis savo tėvo.
— "Tai karštakošis! — Nesuspėjo ko-
jas į namus įkelti, nesuspėjo panosės atsi-
šyldyti, — kaip jau jam ir vėl padai dega,
kur nors baladoties... Nors kiek pailsėk, —
atsiduskie!" — švelniai barėsi ant jo tėvas.
— "Gal, suneli, nori ką nors valgyti?"
— su didele meile beglostydama savo su-
naus galvą, paklausė jo motina. — "Uršu-
le, pajieškok Jonukui ką nors užkasti!"
— "Na, ot! svečiuose dar pakankamai
neprisivalgė... Pagaliau, juk jau čia ne ka-
žin kokis kelias, ta keletą verstų pervaziuo-
ti... kur ir bedės?" — įsikiso tėvas.
— "Žinai, tėveli! Judviem su motina
šiandien butinai reikia pas Prankus nuva-
žiuoti pasižiūrėti. Matote, kad jums ten ne-
važiuojant, — Uršulė labai nerimsta... Bet
važiuodami, tėveli, ir mane namie nepali-
kite..."
Tai išgirdęs, senis patenkinančiai mink-
štai nusijuokė.
— "Na, tai ką jau bedarysi?! — Tai
pašauk berną, lai jis širmi į bričkaitę pa-
kinko." Po trumpos valandėlės laiko, savo
dukters — Uršulės laiminami, Karklėnai
su savo sunimi iš namų išvažiavo.
(Bus daugiau)

su nusilpdavo ir, betemdama
smėlio vagonetą sugriudavo, pri-
žiūrėtojai mušdavo sakydami:
"Dirbk! Darbas gyvenimą daro
maloniū!"
1943 metų pabaigoje mus padarė
"garbės katorgininkais." Tada šiek tiek
darba palengvino ir aš buvau paskirtas
raštinę raštvedžio padėjėjo pa-
gelbininku.
"Šiais metais kai raudonoji
armija paėmė Elbingą, Stuttho-
fo koncentracinę stovyklą vokiečiai
evakuavo. Joje tuo metu buvo
3.500 žmonių: mes, lietuviai,
svetimtaučiai inteligentai ir vo-
kiečiai - kriminalistai. Warė mus
pėsčiom per kalnus, per sniegą
po 40-50 kilometrų į dieną. Vis-
sas kelias liko nuklotas lavona-
nais. Apygyvendino mus Ganse,
prie Leonburgo. Čia jau kentėm
visišką badą. Atidavę prižiūrė-
tojams likusius dar drabužius,
laikrodžius ar kitką gavome ma-
lonų leidimą — elgetauti apylin-
kėse. Musų laime, toje apylin-
kėje atsirado vokiečių išvežtas
lietuvis darbininkas, kuris dirbo
ukyje. Jis nuvogdavo nuo arklių
avizas ir miltus ir tokiu būdu
mus slapčiomis maitindavo.
Staiga už trijų kilometrų nuo
musų stovyklos pasirodė raudon-
sios armijos tankai. Vokiečiai
prie pat stovyklos iškasė apka-
sus, rengėsi gintis, bet... gintis
neteko. Pavakary, kito jų tarpe
panikai, mus išvarė tolyn. Man
nueiti toli nebereikėjo: kelis
kartus apalpau, taip mane ir pa-
liko kiemo patvoryje, sniege gu-
lintį, nes manė, kad jau nebe-
gyvas... Prišliaužė prie manęs
dar keli tokie pat nusilpę, nuša-
lusiom kojom vokiečių kankini-
niai, danas, latvis ir vokiečių-
komunistas. Po dviejų valandų
raudonarmiečiai mus atrado tam-
e patvoryje ir nuvežė į lauko
ligoninę, kuri buvo vokiečių gra-
fo paliktuose rumuose. Čia mus
gydė, slaugė, o grafo rumuose
buvo tiek maisto, kad galima
buvo už visą pereiną laiką atsi-
valgyti. Kaip pagijau, karišku
sunkvežimu raudonarmiečiai at-
vežė mane iš Leonburgo į Toru-
nės tarybinių piliečių surinkimo
punktą, kad iš ten parupinus
man dokumentus — nes jokių ne-
turėjau — gražintų Lietuvon.
Belaukdamas dokumentų, išgy-
venau Torunę penkis savaites
ir dirbau lauko pašto įstaigoje.
Toliau — jau žinote: vieną gra-
žią, tikrai gražią dieną, iš dan-
gaus nusileido lėktuvas su pul-
kininku Krastinu... Ir štai — aš

vėl Lietuvoj! Vėla laisvas savo
laisvame krašte! Man atrodo,
lyg kas į kitą planetą mane bu-
tų staiga perkėlęs. Koks begali-
nis, žodžiais neapsakomas skir-
tumas tarp tenyškio gyvenimo
ir čia. Aš taip dėkingas savo iš-
vaduotojams.
I pastatyta klausimą ką manęs
daryti dabar? B. Sruoga atsakęs,
kad pirmiausiai manęs surasti
ir parsivežti savo šeimą, kurią
nernai vokiečiai išgabeno Vokie-
tijos. Jau žinau, kur ji yra. Ti-
kiuosi, kad greit susitiksiu su
ja. O paskui, kiek pailsėjęs rašy-
siu... Žinote, prie Stutthofo kon-
centracijos stovyklos didelis
miškas vadinamas "Dievų miš-
kų." Tai aš noriu parašyti eski-
nius per tretus apie stovyklą ir
apie tą "Dievų mišką," su užkan-
kintų žmonių lavonais. O paskui
— drama." Profesorius parodo
pluoštą smulkiai prirašytų po-
pieriaus lakštelių, — "stovyklo-
je aš, gaudamas popieriaus, ra-
šiau... Žinoma, viskas buvo
griežčiausiai cenzuruojama. Bet...
tai buvo vienintelė priemonė ne-
išėiti iš proto," — baigia jis.
(Kiek straipsnis yra Sruogos
ir kiek NKVD, arba pastarojo
inspiruotas, bent vietomis (pv.
padėkos išvaduotojams) — sun-
ku pasakyti. Taip pat atrodo į-
tartina: ar su ar prieš B. Sruo-
gos norą, jo vardu bus dedama
pastangų p. Sruogienę su šeima
pargabenti į Lietuvą. Tas, su-
prantama, anaipol nereikšcia,
kad jeigu p. Sruogienė grįžtų
Lietuvon, kad jai būtų leista su
vyru pasimatyti ir ramiai Lie-
tuvoje gyventi. Bet koks užtik-
rinimas padarytas su NKVD
žinia, yra be jokios reikšmės,
kaip praeties pavyzdžiai yra
pakankamai įrodę).

TUVIŲ KANČIOS STUTTHOFO KONCENTRACIJOS LAGERYJE

OF. B. SRUGOS DUOTAS PASIKALBEJIMAS, KOMUNIS-
DIENRAŠČIO "TIESOS" BENDRADARBIUI VILNIUJE.)

Stutthofo koncentracinėje
stovykloje išbuvau dvejus me-
nes penkių dienų", pradėjo
sąsoti profesorius. "Iš pra-
vilniuje areštavę, mane iš-
Kauną ir ten laikė dvi pa-
Gestapo rumų požemyje.
grupėje buvo 47 žmonės,
ausia inteligentai. Jau pir-
diena buvo mums aiški
artimiausioji ateitis...
Tauta turi tris milijonus
liū," pasakė mums gestapo
tojas, įėjęs pas mus į po-
"mūsų gi tauta — šimta,
tyvių tautos trys milijonai
išnykti. Nacionalsocialistų
ja yra konsekventiška —
vių inteligentija turi būti
kirta. Laisvė jums atnata
aro pabaigos, eventualiai —
gyvenimo pabaigos."
askui mes po sunkių ir ilgų
nių atsidurėme Stutthofo
centracinėje stovykloje. Iš
o prieš jį ir jo p...
ti. Laimė B...
jis nesiranda...
je. Jo ir jo...
ai atbalsis "pr...
ja".

išnaikinta: Musų prižiūrėtoju
buvo paskirtas žmogus net 17
kartų baustas už vaikų kankini-
mą ir sadizmą... Žinoma, gesta-
pininkų nuomonė, kaip tik toks
ir tiko vykdyti nacionalsocialis-
tų partijos planą — naikinti lie-
tuvų inteligentiją.
"Taip, tas prižiūrėtojas gerai
vykdė savo uždavinį. Jau per
pirmąsias tris savaites iš mūsų
tarpo devyni žmonės: doc. V.
Tumėnas ir prekybininkas Tu-
mėnas Marijampolės gimnazi-
jos direktoriai Janulevičius ir
Mascitis — šie mirė nuo muši-
mo, nes visi buvo mušami kiek-
vieną progą ir be jokios progos.
Su mumis buvęs prof. V. Jurgu-
tis nuo mušimo apkurto... Lat-
vių prof. Konst. Cakste nuo mu-
šimo išėjo iš proto ir mirė... Ir
paskui, nepraidavo savaitės,
kad iš mūsų nemirtų bent 2-3
žmonės... ėmė siausti šiltinės ir
dezinterijos epidemijos. Aišku,
niekas mūsų negydė ir ligoniais
nesirupino. Suimtyjų tarpe bu-
vęs dr. Starkus slapta, kiek pa-
jėgdamas, stengėsi ligoniams pa-
dėti, bet... juk nei vaistų nei
maisto nebuvo!"
"Buvo skiriama 250 gr. duo-

nos į savaitę ir kartą per dieną
iš arkliesos virta "Wassersuppe".
Siuntinių, kuriuos artimieji
mums skirdavo iš Lietuvos, pir-
miau neduodavo. Tik 1943 m.
pabaigoje, kai raudonoji armija
ėmė vokiečius varyti atgal jie
pasidarė švelnesni, bet kai žmo-
nės mirdavo nuo bado ir ligų jie
sakydavo ramiai šypsodamies:
"Ka gi, jei mirė, tai mirė... Ma-
žiau mums rūpėsčio, kaip su gy-
vais." Paskui mes juos palaido-
davom ten pat, prie stovyklos."
"Mes ištisom dienom nešioda-
vom smėlį apsiavę medinėmis
klumpėmis, kurios iki kraujo
nutrindavo kojas. Jei kuris mu-

Lietuvoje geriausia "gyvena" mirusieji

Amerikos lietuvis Adomas
Bernadišius, gyvenęs Cicero, ga-
vo laiška iš Panevėžio, kuriame
rašoma: "Mes gyvename neblo-
gai. Esame išlaisvinti. Nuo ka-
ro fronto nenukentėjom. Tavo
tėvelis tai nepaprastai gerai gy-
vena ir visko turi; gal ir mes
panašiai prisigyvensim, kaip ir
tavo tėvelis ir tada visko turė-
sim..."
Paaškinama, kad A. Berna-
dišiaus tėvas jau prieš devynis
metus miręs. Todėl ir sakoma,
kad jis "visko turi ir gerai gy-
vena..."

1946 METŲ KALENDORIAI

Su Lietuviškais ir Angliškais mėnesiais
Keturi Skirtingi Didelio Formato Kalendorių Vaizdai
\$1.25 su prisiuntimu

Trys Kalendoriai — \$1.00; Vienas Kalendorius 35c
su prisiuntimu

PIRMAS — Kalendorio vaizdas perstato "Paskutinę
Vakarienę" kada Judas užsigina išduoti Kristų.

ANTRAS — Žiemos vaizdas perstato girią saulė-
leidžiuose.

TREČIAS — Pavasario nuotaika, kada visa gamta
atgyja ir medžiai pasipuošia žaliais rubais, padabin-
tais gėlių papuošalais.

KETVIRTAS — Kalendoriaus vaizdas perstato taikų
šaimo gyvenimo vaizdą vasaros metu.

UŽSIRAŠANT Amerikos Lietuvių metams bile viena
iš viršų pažymėtų kalendorių gausite DOVANAI.
Amerikos Lietuvio prenumerata \$2.50 metams; \$4.00
užsirašant ant dviejų metų.

Visais Reikalais Kreipkitės —
AMERIKOS LIETUVIS
4 Vernon Street — Worcester, Mass.

Kas supranta skirtumą, tas
ima gerus daiktus... tai rodo
kodel taip garsus yra

PICKWICK

"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED

BREWED BY HAPFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

OFICIALŲ SUSIVIENIJIMO LIE-
TUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS
Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir Šventes
TEL. 5-8562

PRANESIMAS
CHARLES L. CURTIN
D.D.S.
CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą moderniško
ofiso del praktikavimo dentisterijos
ir burnos chirurgijos —
Registruota Norsė
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos:
9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų
Vakarais Pagal Susitarimą

Ateikite ir Pamatykite Mus
Rialto Barber Shop
Kur visados trys barberiai
dirba ir nereikia laukt.
Taipgi parduodam gerą toniką
nuo pleiskanų.
M. MACHONIS
Lietuvis Savininkas
40 Millbury Street
Worcester, Mass.

LAINER'S CLEANSERS

- GERAS DARBAS
- GREITAS PATARNAVIMAS
- ŽEMOS KAINOS

Dial 5-5281
73 Green St.

VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis
KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus
Dažytojas - Peinteris
IS VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARISKA MARSKINIŲ
SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI
Pilnas Skalbiklos Patarnavimas.
Skalbiam, proslnam ir sutalsome
marškinius; uniformas; apatinius
ir virbūtinius drabužius; taipgi ma-
žesnius daiktus.
MARILONA PARIKAUSKIENE IR
MARILONA MAIORANO, vedėjos
Darbas Gvarantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co
P. YESELIUNAS
Sodės Išdirbystės Savininkas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINGER
ALE ir 15 kitokių sodės rūšių

Pristatomi į Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymai
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokius Alkoholinius
Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę
Degtinę, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3381

Worcesterio Naujienos

WORCESTERIO AUŠRELEI

JOS 27 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMŲ

"LIETUVA IR LAISVĖ"

Prof. Ekblaw Aprašymas apie Lietuvą

Yra susipratusių Lietuvių bei lietuviškų grupių narių kurie gerai žino Lietuvos dabartinę sunkią padėtį ir kurie todėl dės kokias tik pastangas gali kad Lietuva atgautų savo nepriklausomybę. Be to yra svetimtaučių kurie, nors ir ne mūsų tautos, tačiau yra Lietuvos draugai ir Lietuvių geradariai jų daug mums gelbsti, ar tai savo kalbomis ar tai savo raštais, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kovoje. Iš svetimtaučių Lietuvai palankių yra vienas Worcesterietis, garsus Clark Universiteto profesorius, Doktoras Ekblaw kurs savo raštais nuolat stato Lietuvos klausimą visų Amerikiečių akys.

Aušros Vartų parapijos Lietuvos Vyčių 116-ta kuopos Lietuvių Reikalų Komisijos prašymu, profesorius malonėjo parašyti straipsnį apie Lietuvą du mėnesiu atgal. Tas straipsnis tilpo vietiniame rytiniame laikraštyje Worcester Telegram, gruodžio 10 d. Vyčių kitu prašymu, jis malonėjo kitą straipsnį apie Lietuvą parašyti Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimo proga. Šis aprašymas tilpo Worcester Telegram, pirmadienį, Vasario 18 d.

Aprašymas kurio titulas "Lietuva ir Laisvė" yra sekančio turinio:

"Lietuviai Amerikoje šventė savo 28 metų nepriklausomybės sukaktį vasario 16 d. Tinkamais apvaikšėjimais jie prisiminė tą dieną, 28 metai atgal, kuri jiems davė laisvės ir suteikė vilties politikos bei kultūros sferose veikti. Jie netik apvaikščiojo tos dienos sukaktį bet taipgi atnaujino savo pasiryžimus už laisvę kovoti. Jie nutarė drąsiai, be perstojo, ištikimai kovoti už nepriklausomybės atgavimą ir už atstatymą Lietuvos tarpe nepriklausomą pasaulį tautų. Lietuva turi teisę užimti vietą tarpe laisvų tautų bet toji teisė iš jos buvo neteisėtai ir išdavinėjama Rusijos išplėsta.

"Pačioje Lietuvoje, Lietuviai neišdrįsta balso pakelti prieš

žiaurumus kuriais šiandien jie kankinami jų žino kokios žiaurios vergystės, koki sunkūs jų pačiai, koks nežmoniškas jų traktavimas po Rusijos tironija. Del ateities mažai vilties yra. Suvilioti Rusijos valdžios kuri apsvarstina sulaužti kiekvieną sutartį su Lietuva padarytą — Taikos Sutartį 1920 m.; Neuzpuolimo Sutartį 1926 m.; Bendros Pagelbos Sutartį 1939 m.

"Lietuviai dabar neturi progos nei stiprybės nei jėgos priešintis programai pilnos bei žvėriškos Lietuvos krašto Rusifikacijos.

"Nors per paskutinius šešis metus Lietuviai buvo patįjotingi ir stengėsi neutraliais pasilikti, nors kantriai bandė taisyti su Rusija ir Vokietija, tačiau Lietuvos politinė istorija rodo kad ji susilaukė tik nulidimo, suvedžiojimo ir bevilties. Ji tapo pavergta pirmiausiai Vokietijai, o paskui Rusijai. Ką tik galėjo padaryti kad pasilikytų laisva, ji padarė bet be naudos. Budama maža tauta tarpe dviejų vilkiškų užpuolikų ji pakliuvo vieni ir kitų nasruose. Nuo tos dienos, kada Rusija užpuolė Lietuvą, nėra Lietuvoje gailėstingumo, nei teisingumo nei išgelbėjimo. Ji yra vergystėje kuri yra tokia žiauri kokios senovėje Babilonija ir Roma smaugė pergalėtus priešus.

"Ateis diena kada kitaip bus. Gal neateis taip greitai kaip kai kurie Lietuvai mano bet visgi ateis. "Dievo malunai lėtai bet smulkiai mala." Tironija ir neteisingumas negali ilgai tęstis. Todel ištikimi Amerikos Lietuviai, apvaikščiodami savo šventę ir sau užtvirtindami nepriklausomybės teisę, iš tikro turi gerą priežastį tikėtis del geresnės ateities.

"Lai Dievas duotų, kad Amerika, Anglija ir kitos laisvės mylinčios tautos nepajudinamai stotų už nepriklausomybę ir autonomiją Pabaltijos valstijų kaip ligi šiol stojo. Lai kad jos nuolat gintų mažųjų tautų teisę buti tarpe laisvų pasaulyje tautų.

Gražiai Paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės 28 metų sukaktį, vasario 17-tą

Minėjimas įvyko šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Pirmiausia klebonas Augustinas Petraitis atidarė vakarą paaiškindamas šio vakaro iškilnių svarbą ir prašė visų palaikyti Lietuviškas įstaigas, Mokyklas, ypatingai aukštesnes, kuriose lavinasi mūsų lietuviškas jaunimas. Jis prisiminė Marianopolio Kolegiją, ir mergaičių kolegiją, kuri randasi Chicagoje ir kitas Lietuvių mokyklas, kurios randasi po Rusų jungu, apverktinai padėjime.

Toliau buvo perskaitytas veikalas "Kriviu Krivaitis" su savo bureliu pasekėjų ir kur gražiai pašoko keletą lietuviškų šokių, parapijos mokyklos vaikučiai darydami gražų įspūdį, kad mažos mergaitės ir vaikučiai savo roles atliko ku gaurausia. Žiurint j tuos mažutėlius lošiant, rodos kas anuos galėjo taip gražiai išmokinti? — Tai vis darbas mokytojų sesučių.

Prie to dar vakarą pagražino

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programos per stotį WORL, 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte, nedėlio, Vasario (Feb.) 24-tą bus sekantis:

- 1 — Muzika. 2 — Dainos 3 — "Pasaka apie Magdūtę".
- Po programai prašome parašyti laiškėly ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., pranešdami savo išpužius.

Steponas Minkus, garsintojas

jauni — broli ir sesutė Jakučiai, jiedu sudainavo porą dainelių, kurios publikai labai patiko. Buvo ir kalbų.

Kalbėjo Kun. Vaškas iš Marianopolio Kolegijos. Jis savo jautriojo kalboj nurodė kaip reikia gelbėti Lietuvą ir jos žmones, ir sukelti jaunimą lietuviškoj dvasioj, bet daugiau žmones laukė ką pasakys pirmutinė kregždūtė atskridusi iš Lietuvos, tai buvo ponis Aleksandravičienė, kuri savo žemu balsu nupasakojo kaip okupacijos metais buvo švenčiama Lietuvoj 16-tą vasario ir koks buvo vargas rusų ir Vokiečių laikais. Pasakė kaip vieni taip ir antri buvo žiaurus budeliai.

Parengime dalyvavo Worcesterio profesionalai — Kunigai ir Doktorai. Taippat kalbėjo Julius Kiškis nuo L. V. Sąjungos. Jo kalba visiems patiko. Ant gal kalbėjo adv. A. Mileris, kuris turėjo pagamines keletą rezoliucijų; viena — Prez. Trumanu, senatoriui D. Walsh. Rezoliucijos buvo vienbalsiai publikos priimtoms. Ant galo šv. Kazimiero parapijos Didysis choras sudainavo keletą dainų, Amerikos ir Lietuvos Hymnus. Tuomi vaikas karas baigėsi, žmonių buvo pilnutėlė svetainė. Kitiems neužteko sėdinių. Buvo renkamos aukos palaikymui lietuviškų aukštesnių mokyklų.

Tas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas buvo rengiamas bendrai šv. Kazimiero parapijos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos 12 skyriaus. Vaisiai vieningo darbo buvo pasekmingi.

Am. Lietuvių Koresp.

"Liet. yra pagirtini už jų tytikėjimą, drąsą ir kantrybę kuriomis išdrįsta taip didvyriškai ginti savo teises. Lai jie jas visas atgauja."

Taigi profesorius gyria visus Lietuvius kurie stoja už savo teises ir drąsiai kovoja už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą; jis smerkia Rusijos žiaurumus kuriais Lietuviai kankinami; jis prašo kad Dievas globotų Ameriką, Angliją ir kitas tautas kad gintų Lietuvą ir kad Lietuva būtų tarpe nepriklausomu tautų šiame po-kariname laike.

Šis aprašymas yra didelės vertės. Mes Lietuviai iš tikro galime didžiutis kad taip garsus

mokslinčius Liet. gelbsti. Mūsų širdys turėtų buti pilnos parimos išdrįsta taip didvyriškai ginti savo teises. Lai jie jas visas atgauja."

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS "MINSTREL SHOW" PASISEKĖ Mechanics Salė Perpildyta

Didysis Aušros Vartų metinis parengimas, "Minstrel Show", įvyko kaip paskelbta trečiadienio vakare, vasario 20 d. Nors diena buvo šalta, o visur sniego daugybė, tačiau Mechanics salė kur įvyko parengimas buvo žmonių perpildyta. Virš 1800 žmonių atsilankė. Nebuvo tiek vietų, todėl gana didelis skaičius turėjo stovėti kur tik galėjo. Vienu žodžiu, galima sakyti kad pasekmės buvo kuo geriausios.

Lygiai 8-tą valandą išėjo varg. Vincas Burdulis pradėti parengimą. Orkestrui grojant, apie 60 gražiai pasipuošusio jaunimo iš šonų įmaršavo ir užėmė vietas ant estrados. Paskui išėjo šeši "nigerukai", Vytautas Atkočius, Antanas Begonis, Feliksas Jazukevičius, Kazys Tamošiūnas ir "storuliai" Vincas Gvazdauskas ir Henrikas Burda. Po jų išėjo su didžiu sia didenybe pats ceremonijų vedėjas, Jonas Butkevičius. Visi atstojai, atgiedojo Amerikos himną. Po įžanginės dainos kurią sudainavo visa grupė seka pirmą "end" daina Feliksas Jazukevičiaus sudainuota. Tada išėjo graži 5 metų šokikė Elena Simonė, kuri sužavėjo visus savo dainavimu ir šokimu.

Kadangi Lietuviai mėgsta išgirsti tikrų lietuviškų dainų, todėl ir visa grupė žavėjanti sudainavo "Šokim-Šokim" ir visų gerai žinomą "Dzimdzi-Dzimdzi". Robertas Zinkus harmonika sugrojo keletą lietuviškų polkų. Robertas yra gabus jaunikaitis ir dabartinę pažangą rodo kad su laiku taps vienu iš geriausių armonikos muzikantas.

Po kitos "end" dainos Antano Begonio sudainuotos sekas lietuviški šokiai kurias išpildė dvi gabios svetimtautės.

Paskui sekė juokinga komedija su lietsargiais kurią išpildė visi "nigerukai". Jie nuo atsilankusių susilaukė daug rankomis plojimo. Po to Vincas Gvazdauskas sudainavo kitą "end" dainą. Tada buvo laikas "surpraiza" parodyti. Devyni vyrukai, nariai Katalikų Veterano Posto 456, imaršavo ant estrados. Visi, rusiškais rubais apsilvilę, pulkiai sudainavo tris dainas po vadovybės 10 metų muzikos direktorio Ričardo Palleco. Ši vyrų grupė patiko visiems.

Ketvirtą "end" dainą išpildė Kazys Tamošiūnas. Po jo sekė panelė Rita Tremblay kuri, puiku koloraturniu soprano balsu apdovanota, sudainavo sykiu su chorištais "My Hero" iš operetės "Chocolat Soldier". Visų plojimu atšaukta atgal ant estrados, ji išpildė itališkai "Back to Sorrento". Po jos išėjo jauna porėlė kuri ant senučių atliko labai sunkius šokius. Sužavėjo visus kurie be perstojo rankomis plojo. Generalinis viso parengimo pirmininkas Henrikas Burda atliko penktą "End" dainą.

Visi amerikiečiai šiandien kalba apie dainininką Frank Sinatra. Yra vienas mūsų tarpe kurs gali su dainavimu lygintis su juo. Tai Vytautas Rakauskas kurs turi labai gražų balsą. Jis išpildė tris moderniškas dainas kurios labai patiko visiems, ypač moterims ir merginoms. Taip buvo sužavėtos jo balsu

MIESTO IŠLAIDOS PAKILO PUSĖ MILIJONO

Mayoras Sullivan įteikė miestotarybai savo 1946 metų sąrašą — \$12,642,151.58, kuri viršija \$403,146.62 daugiau pereinusių metų samatą ir \$642,151.68 virš pereinusių metų išlaidų. Samatai buvo tuojaus perduota Tarybos Finansų Komisijai peržiūrėjimui ar patikrinimui. Del miestotarybos išlaidų padidėjimo, Mayoras Sullivan ketina tuo tarpu padidinti mokestis ant nuosavybių \$1.20 — kas pakels taksas iki 38.20 už tukstantį.

Tą patį pirmadienio vakarą Miesto Tarybos susirinkime, buvo nubalsuota atmetst Miesto Pasiuntinio paskyrimą, kas būtų kainavę miestui \$4,000. kas metai. George A. Wells, dabar paskirtas į tą vietą turi darbą, bet be galbės.

PAŠALPINĖS LIETUVIŲ DRAUGIJOS BIRUTĖS VAKARIENĖ

Vakarienė įvyksta vasario (Feb.) 23-ąją, 1946 m. 7-tą val. vakare, Lietuvių Ukėsų Klube, 12 Vernon gatvės.

pats ir į vakarienę ir į šokius, o kurie neisite ant vakarienės, tik ant šokių, tai tas tikietas bus tik del šokių.

Vakarienė rengiama iš kalakutienos (turkių) ir gėrymų ir kartu bus šokiai viršutinėje svetainėje. Įžangos tikietas bus tas

Tatgi, dabar kviečiame visų lietuvių ir lietuvių dalyvauti ir paremti šią pašalpinę draugiją. Kviečia valdyba

TEL. 4-6757 OFFICE: 72 Vernon St.

CARROLL FUNERAL HOME
3 Winthrop St. Worcester
REMKITE SAVO VETERANĄ
Peter Carroll
Petras Karalius, Graborius ir Balsamuotojas

Mūsų Aušrelės garbingas vardas! Spindi ir skamba kai aukso kardas; Auštant aušriniai, brėkstant dienelei Tekant skaitutei, šviesiai saulelei.

Ir dienos laike ir vakarėly, — Vėloj naktelėj prieš rytmetėlį, Skrieja dainelės — garsai Aušrelės Bravo! choristai, broliai! seselės!

Lietuvių dainos banguoja, gaudžia — Tautybės posmus rytmetinius audžia. Stiprina liaudį, — darbininkiją Sužiebiant amžiams gyvybės giją!

Našų Aušrelės jų dainininkai, Dailės skleidėjų, kai Varpininkai! Jūsų dainų aidai širdys paliečia... Jaudina sielas, i eilės kviečia!

Artimo meilę visiems augdina, Išėivius daigtan, dirbti vadina. Dainos, dainelės — žmonių paguoda! Kiek daug malonių jos mums priduođa!

Dvidešimts septynius metus sulaukė, — Skambių dainelių tukstančiais traukė! Aušrelė, garsi savais Choristais, Gali didžiutis gerasi Artistais,

Brangus maniškiai! Į sutartyne!... Kelkit Lietuvą savo tėvyne. Patriotingai jūs jai dainuosit, — Protėvių kraštą gelbstant vaduosit!

Ir aš jos esąs pirmu steigėju — Šiandien tik rankos jums padavėju, Į visus: Sveiki! Nariai Aušrelės! Seni ir jauni Broliai! Seselės!

Ant. Janušoniui, Kaziui Jonaičiui; Abiem Mingilams, Ant. Jokubičiui — Iš laurų žiedų teikiu vainiką. Per Juos Aušrelė įkurt paviko.

Pritrukstu vietos visus minėti Nės pirmiau buvo išvardinėti... Žmonės Aušrelės, — darbščios bitelės! Ažulai vyrai! Lieknios mergelės!

Kas prie jos dirba, priguli, veikia — Teikti pagarbą čia tokiems reikia! Nės tai prakilnus mūsų tėvynainiai — Ateivių žiupsnio — lakštutės, dainiai.

Valio Aušrelė! Gyvuok sekminga! Bujuk! plėtokis! Ir, augk galinga! Lietuvių dvasią kelk į augtybę, — Dainose yra daug! daug! galybės...

Myliu jus kožną savo širdyje, — Daug giedrios laimės, skaidros butyje. Dainuot Aušrelei nepasiliauti! Jonui Dirvelui Ją vadovauti!

Sausio 13, 1946. A. J. J.

kad buvo baimė kad gal kai kurios apslobo. Po Vytauto išėjo Robertas Matijošaitis su savo grupe. Instrumentais jie puikiai išpildė keletą polkų ir moderniškių dainelių. Po jų atliko paskutinę "end" dainą Vytautas Atkočius ir tada tuojaus sekė paskutinė polka kurią išpildė visa grupė. Parengimas užsibaigė su giedojimu Lietuvos himno. Po parengimo buvo programa visiems šokti ligi vidurnakties.

Štai trumpas aprašymas to vakaro įvykių. Visi dalyviai susilaukė daug komplimentų nuo atsilankusių.

Parapijos klebonas, direktorius Burdulis, visos parengimo komisijos dėkojo visiems už atsilankymą ir parėmimą šios jaunimo darbuotės. Daug atsilankė — tai ženklas kad mūsų jaunimas yra mylimas, kad jų darbas yra didžiai įvertintas. Tad širdingai ačiū visiems.

Šių metų "Minstrel Show" užsibaigė bet jaunimas neužilgo pradės galvoti apie kitų metų vaidinimą. Tad ligi to laiko sudiev ir dėkui!

Ten buvęs

GRAŽUS DARBAS

Praėjusio vasario 16-tos dienos minėjimas šv. Kazimiero parapijoj, nepaprastai gerai pavyko. Dėka sumanaus klebono kun. A. Petraitio, vietinių lietuvių ir L.V. S-gos vyriui, pašoktas žymus šoulis lietuviybės darbe į priekį.

Kaip paprastai, jei norime kam nors pagelbėti, jei norime atlikt kokį darbą, turime patys save apsirūpint pirmiau, nes tik patys stiprus budami tegalime silpnesiems padėti. Tokios tai minties yra ir kleb. kun. A. Petraitis. Todel minint vasario 16-

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į
THE EYEGGLASS SHOP
10 MILLBURY G-VB (Prie Kelley Altk.)
RECEPTAI IŠPILDOMI
TEL. DIAL 3-9051 (9 v. ryte iki 7 vak.)
AKINIAI SUTAISOMI
30 METŲ PATYRIMO PATENKINIMUI
VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

CITY LUNG
LIETUVIŠKA VALDŽIA
JUOZAS KARALIUS
42 Millbury St., Worcester

SRUBOS: — Kopuotų, Būdingų, Žirnių, Vaisių ir kitų.
SUTINIAI: — Jautienos, Avienos, Mėsos: — Jautienos, Avienos, Vėšienos, Kibiso ir kitų valgių.
ATDARA 6-klas dienas nuo 5-tos val. 16 ryto. Val. vakarų.
Svarbi utelga, šviežia valgiai, daug pataravimas ir tinkamos. Jei nori gerai nepamiršk CITY LUNG.

Reikia Darbininkų
REIKALINGA LIETUVIŲ TĖ virš 16-kos metų
vairių raštinės darbuotojų
na laiką ar pusę dienos
visų informacijų maloniai
kreiptis: Amerikos Lietuvių Sąjunga
14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.